

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVIII. évfolyam.

1903. Junius.

6. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

III. évfolyam. — 6. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soronként: 16 fillér.

Egész oldal (187 cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a MÉHÉSZETI KÖZLÖNY kiadóhivatala

Kolozsvár, Magyar-útcza 24.

J O B B,

5-10

**MEGFELELŐBB
és MEGBIZHATÓBB
méhkaptárokat
és méhészeti eszközöket**

már nem is lehet ajánlani,

mint aminők

a 18 év óta főnnálló

KÜHNE FERENCZ-féle első magy. keresk. méhtelegen

BUDAPEST, I. ker. Attila-útca 99. sz. alatt

— készülnék és kaphatók. —

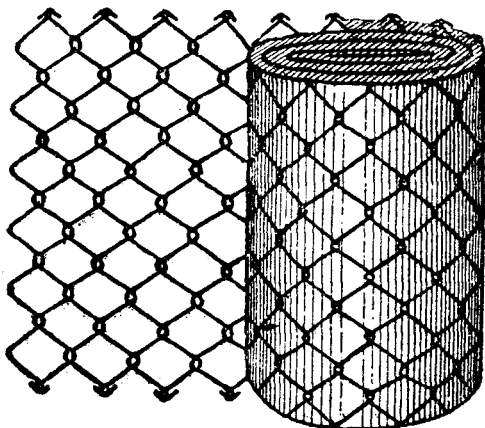
1903. évi gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó
főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony-szövet-fonal és szitaáru-gyára KOLÓZSVÁRTT,
Egyetem-útca 12. Telefon: 439. 6-12

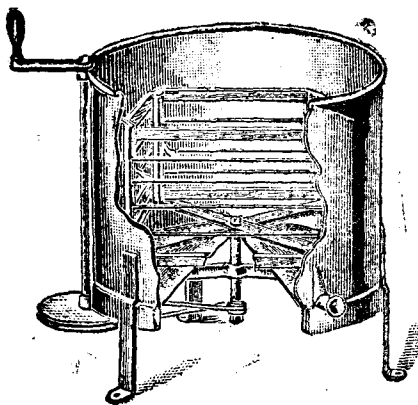
Ajánlja minden, e szakmába vágó munkáját, úgymint: kertek, sírhelyek, sat. bekerítéséhez való gépfonatait; majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felsővilágossági, magtár- és élőkamra-ablakok rostélyzatát; áthányó-rostákat szén, koksz, kavics válogatásához; szikrafogókat gépekhez, zöldre festett légy-szövetet; szelelő- és lóhere-rostákat; Backer-féle rostákat és egyébféle használatra vas- réz- és czinszöveteket; Kruppa-sodrony-szegelezeteket különféle mintákban; fakeretbe foglalt rostákat és szitákat; ruganyos ágybetéteket (matracz); sodronylábtörlőket. —

Aczel-tűskés sodrony kertek, delelők, sat. bevonásához. — Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

MAGYAR FÉMLEMEZIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VII., Gizella-út 53. sz. BUDAPESTEN. VII., Gizella-út 53. sz.

Ajánlja saját gyártmányú, kiváló minőségű méhészeti cikkeit a legolcsóbb gyári áron.

Mézpörgető - gépek,
4-féle szerkezetűek.

Hanneman-féle
anvaracs, egész új;
szárnya kat a méhek
meg nem sérthetik.

Mézsűrő,
egyszerű és dupla.
Léptődeleztő-
tálczák.

Ismertető csillagok.

Viaszolvasztó üst, legújabb szerkezetű, 2-féle szerkezet.

Méztöltő edények.

Mézkieresztő-fazék, dupla fallal.

Méhpörmetezők.

Méhsöprő-készülék.

Anyásító-készülék,
egész új.

Méhszűktetők.

Mézszállító-edények minden nagyságban.

Rajföcskendezők.

Etetőtálczák.

Méhéshizipak.

Füstfúvók.

Füstölő-gépek. (Smoker.)

Megrendelésre készítünk minden a szakmába vágó tárgyat.

Árjegyzéket magyar, vagy német nyelvben kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

2.—6.

Magyar FéMLEMEZIPAR R.-társ.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÖTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbútorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlöp**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai acélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccaezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

5-12

Ló- és marhanyiró-ollók.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., kőri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Horváth Pál, ev. ref. egyházkerületi főpénztári ellenőr, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Király-útcza 51. sz. czimzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Magyar-útcza.” czimzendők.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

Juniusi emlékeztető.

(Kezdőknek.)

Elkövetkezett a méhészek vágyva várt legkedvesebb hónapja: junius, mikor a mezők és rétek, kertek és ligetek teljes virágpompában diszlenek. A hegyes vidékeken az akác* és repce is most szokott virágozni. Több helyen erre a hónapra esik a főmézhordás és rajzás. A pörgető ugyancsak zakatol, a mézesedények egyre telnek, mert nemcsak a jövő télire szerzik be szükségletüket bőven a méhek, de az őket odaadással és szeretettel gondozó gazdájuk fáradozását is szépen meghálálják. Ha közben közben termékenyítő langyos esők, éjjelenként harmatok jelentkeznek, a nappalok pedig csöndes melegek, az okszerű méhész bödőnei nem maradnak üresen.

A mézpörgetést külön czim alatt tárgyalom.

A mézélésre kiszemelt méhcsaládok megoszlását lehetőleg akadályozzuk meg. A fiatal anyás törzsszel nem is nagy nehézség ez, ha rajzásra való készülődés előtt úgy nyitjuk meg a mézürt, hogy a költőtérből oda föltett 3–4 fiasításos, vagy mézes keret

* Sajnosan panaszoljuk, hogy az akác virágfürtjeiben ritka vidék méhészeti gyönyörködtek az idén. — T.

helyébe üres dolgozós-lépeket teszünk a költőtér telt keretei közé, s úgy a költőtérben, mint a mézürben mindig dolgot adunk a családnak, hogy munkája úgyszólván sohase legyen befejezve.

A rajzás meggátlását az is elősegíti, ha az anyabölcsőket a lépekről leszedjük, mit kasokban úgy eszközölünk, hogy a csúcsára állított kasban a méheket füsttel elriasztjuk a lépekről, s az azok széleire épített anyabölcsőket hosszú késsel leszeljük. A kaptárban még könnyebben végezhetjük ezt, csakhogy kasban is, kaptárban is hosszasan, meg-megismételve kell ezt eszközölnünk, ami bizony nem kevés munkával jár.

Ha a kaptár költőteréből időnként 2–3 fiasításos lépet kivesszünk és a mézürbe teszszük, vagy silányabb családok fölségítésére használjuk, a kivett fiasításos lépek helyére pedig üres dolgozós-lépeket, vagy sejtközfalakat (múlép) rakunk a költőtérbe: mint már említém, elejét vesszszük a rajzásnak. A méz elszedése, a herefiasítás meggátlása (herelépet se a költőtérben, sem pedig a rajzási időszak előtt a mézürben ne hagyjunk) szintén lehűti a méhek rajzásra bomló ösztönét.

Akár kasban, akár kaptárban legyen a rajozni kívánczós törzs, más, gyöngé családdal való helycsere által — mit délelőtt 9–10 óra tájt, jó hordás a lalmával eszközöljünk — elveszszük a rajzási kedvét.

Ne feledje a méhszázda, hogy a sok raj nem áldás. Egy törzstől egy raj a legjobb vidéken is elegendő, ha már egyet eresztett a törzs, a raj kivonulása után *szomol* kiveszszük a családból vagy ezt fiasításos keretet, s helyére üres dolgozós-lépeket, vagy sejtközfalal ellátott keretet teszünk, hogy aztán ne rajozzék. Ha ezt a műtetet pár nap múlva megismétljük, ez is eránk. Vagy ha a befogott rajt az anyacsalád helyére állítjuk, a rajzott törzset pedig tovább teszszük — amit leginkább kasokkal szokás cselekedni -- a helyéről elvitt anyatörzs beszűnteti a további rajzást.

Ha megelőzőleg jól gondoztuk méheinket, kedvezőbb vidéken június közepéig, hűvösebb tájakon a hónap végéig befejezik a rajzást. Így van rendén, mert ebben az esetben a rajok is adhatnak fölösleges mézet

Némelyek a kivonult első raj anyját kifogják és megsemmi-

sítik, mire a raj visszatér az anyatorzshöz. Előnye ennek, hogy másodszer már fiatal anyával jön ki a raj. Ámde viszont a visszakényszerített raj 8—14 nap alatt beépítette volna a költőtért.

Ha rajoztatni nem akarunk, s a költőtér a főmézhordás előtt már megtelt : rács nélkül is fölbocsáthatjuk a méheket a mézürbe és 4—5 keretet ott is befiásíthatunk. Ennek megtörténtével ismét leteszszük és Hanneman-rácsal elzárjuk az anyát a költőtérbe és a mézür fiásításos keretei közé üres dolgozós-lépeket, sejtközfalakat, vagy ha ilyenek nincsenek, végső szükségben lépkezdésekkel ellátott kereteket illesztünk.

A főmézelés idején némelyek 3—4 lépre szorítják az anyát, vagy a mézürbe fölzárják, hogy a fiásítás korlátozva legyen, s annál több mézet gyűjthessen a nép. Különösen a hűvösebb vidékeken nem ajánlatos ez az eljárás, mert őszre nagyon megritkúl a családok népe. A mézelésre kiszemelt törzsekkel is inkább fiásítassunk be még a mézürben is néhány lépet, s azután zárjuk vissza az anyát a költőtérbe. Így tömören sűrű népességűvé fejlődve a család, a mézürt többször is megtöltheti, s rendes állapota nem szenved csorbát.

A méhcsaládaik számát szaporítani szándékozó kezdő méhésztársakat a rajzás körülményeiről, a raj befogásáról, ápolásáról és a műrajoztatásról e számban megjelent külön közleményem szíves figyelemre méltatására utalom.

A rajzott törzseket kísérjük gondos figyelemmel. A netán engedett másod- és harmadrajokra is legyen gondunk. A többszöri rajzással könnyen megesik, hogy minden fiatal anya eltávozván a törzsből, az anyacsalád árván marad. A rajzott törzs, s a másod- és harmadraj párosodásra kiröpült anyja a nászúton könnyen elpusztúlhat. Az árván maradt nép síró hangon zúg, kesereg, szárnyaik sebes rezegtetésével szellőznek lakásukban és annak oldalain mindenfelé a méhek. Ha gyanúsnak találjuk a családot, tegyünk egy petés lépet az ablakon belül, s ha anyabölcsőt kezd építeni azon, az árvaság bizonyos. Anyával, vagy anyabölcsővel segítsünk rajta.

Aki műrajt akar készíteni, a főhordás előtt mintegy 2 héttel tegye ezt. E célból — ha tartalékanyák nem volnának — egy erős családot meganyátlanítunk, minek következtében több anyabölcsőt épít a bepetezett dolgozós-sejtekre. Ekkor kisebb kaptárokba oszt-

juk szét az egész családot, úgy, hogy mindenütt legyen anyaház, melyekből az anyák kikelvén, megtermékenyülnek és lesz bőven anya a műrajkészítéshez. A rajzott törzsből már könnyű anyákra szert tenni.

A kaptárok fenékdeszkáját és a kasok alját az anyetörzsek-nél és rajoknál egyaránt tartjuk tisztán. Az üres lépek száraz, szellős helyen, egymástól tenyérnyi távolságban függjenek; így nem furakodik beléjük a moly. Biztosság okáért 2 hetenként üres ládában, vagy hordóban kénnel füstöljük meg a tartaléklépeket.

A főmézelés kezdetéről, a mézelő növényekről, s a hordás sikeréről vezessünk jegyzéket. Ha észreveszi a méhészt, hogy a határ valamely részén gazdag a méhlegelő, dobozban vigyen ki oda néhány méhet, s mézzel jól megetetvén ott őket, bocsássa el. Ezek haza sietve, társaikkal együtt visszatérnek a jó legelőre, hogy a kedvező alkalmat javukra használják.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

Rajzás, rajápolás.

A kezdő méhészt is jól tudja, hogy amely méhtörzs ezidőtájt heréket nevel és anyaházakat épít, rajzásra készülődik, s alkalmas időjárás esetén meg is ereszt. A rajzási ösztön megnyilatkozásának más egyéb jelei is mutatkoznak azonban, melyeknek megismerése éppoly szükséges a még tapasztalanoknak, mint a méhek nemi megkülönböztetésének tudása.

Amikor a méhek a kaptár költőterének az ablakára kifelé fordulva, mellső részükkel nappal is az üvegen tapadnak, s ott nyugodtan tétlenkednek, kedvező idő esetén 5—6 napra rajt bocsát a törzs.

Ha a délelőtti órákban a kaptárban (kasban) nyugtalanok a méhek, s köztük néhány gyorsan, izgatottan futkároz, mintha valamit kergetne, vagy keresne, a röpiüldöszkán pedig vastag rétegben gomolyognak, avagy fürtben csüngenek a méhek, s a csomó egyre szaporodik, a virággal megterhelve hazaérkezők is a künnülőkhöz csatlakoznak: azon a napon rövid idő múlva meg-rajzik a törzs. Ha a délelőtti órákban a szokottnál jóval korábban járni kezdenek a herék, a kaptár előtt pedig sűrűn tájolódnak a méhek (a méhes előtt kovályognak a levegőben, amit néhol helytele-

női »előjáték«-nak mondanak): hamar bekövetkező rajzásra készül a család. Ha az épületek oldalain kutató méhek keresgélnek: aznap megjelenik a raj. Amikor a kaptárból (kasból) nagy zajjal omlanak ki a méhek, mintegy kiverik egymást: a raj megindult.

A kivonúlt raj rendszerint valamely fa ágai közt szokott megtelepedni. A megült és lecsödesedett rajt pörmetezzük meg mézes vízzel, s a fa ágának könnyed megrántásával zökkentsük az alája tartott könnyű befogó kasba, melyet megelőzőleg méhfűvel belül jól megdörzsöltünk. Amint a kasba hullott a raj, óvatosan borítsuk le a kast a földre (még jobb: széles deszkára), s széleit támaszszuk föl 2—3 fadarabbal, hogy a künn szállongó méhek könnyen betaláljanak. Mikor minden méh behúzódott, vigyük a kast a már előre fölszerelt kaptárhoz, melynek ajtajára illesztjük a sóprógaratot és a kasban kissé összerázott rajt a garatba öntjük, honnét a méhek szépen a kaptárba vonódnak. Akinek sóprógarata nincs, a kaptár ajtaja elé fektet egy vastag papírlapot, a rajt arra zökkenti és a kaptárba önti.

A raj számára elkészített kaptárt előre jól ki kell tisztítani, s rajfűvel bedörzölni; jó lesz, ha még mézes vízzel is megpörmetezzük a kaptár belsejét, melybe a raj nagyságához képest 6—7 pár keretet teszünk és csak azután lakoljuk be a rajt.

Igaz ugyan, hogy a raj hamar építi a legszebb dolgozóslépeket, s ezért sokan csupán lépkezdéssel (viaszcsíkkal) ellátott üres kereteket adnak a rajnak, legfőlebb itt-ott egy-egy kiépített dolgozóslépet is kevernek az üres keretek közé. Ha azonban elég lépkészletünk, vagy sejtközfalunk van, adjunk ilyeneket a rajnak; sokkal gyorsabban gyarapodik.

A raj belakolása után az ablakot tegyük föl és toljuk be a keretekig, a küszöbdeszkát illesztjük a helyére és az ablak körül netán mutatkozó nyílásokat papirosszeletkével és csapocskákkal gondosan zárjuk el, nehogy méh férközhessék ki, vagy légvonat támadjon a költőtérben. A belakolás előtt elzártuk a kaptár menőkéjét, különben zavart okozó légvonat támadt volna a mütét alatt a kaptárban. Az ablak föltevése után újból nyissuk meg a menőkét.

Ha magas, vagy egyébként nehezen megközelíthető helyre szállott volna meg a raj, egy méhfűvel bedörzsölt, mézes vízzel megpörmetezett és póznán akként fölnyújtott kasba, hogy a nyí-

lásával lefelé néző kas a raj fölé, vagy legalább a közelébe jusson, szépen belevonúl a raj. A nehezen megközelíthető helyre telepedett rajt némelyek a leírt módon elkészített kasba, vagy ládikába helyezett fiasításos léppel szokták befogni.

Aki kasban akarja tenyészteni a rajt, leghelyesebben cselekszik, ha abba és nem kisebb, rajfogó kasba fogja a rajt és ostig a fa alatt hagyva, csak akkor viszi kiszemelt állandó helyére.

Ha a kiszállott raj sokáig kering a levegőben, s nem akar megülni, valószínű, hogy az anya a földre hullott. Vizsgálódjunk, mert néhány méhvel legtöbbször a kaptár közelében találjuk. Ilyenkor az anyakas helyére állítsunk egy üres kast (kaptárt), s bocsássuk abba a megtalált anyát; a raj oda vonúl és fogva lesz. Az anyakast más helyre teszszük.

Ha a költőtér felső kereteit már kiépítette a raj, s az ablakra is kezdett volna építeni, holott az alsó sor keretei csak félig-meddig vannak kiépítve: szedjük ki a kereteket mind és rakjuk vissza úgy, hogy két teljesen kiépített keret közé egy még ki nem épített jusson. Így — mert lakásában hézagot nem tűr a család — hamarabb befejezik munkájukat a méhek. Amikor a betett keretekkel készen vannak a méhek, 2—2 fiasításos lép közé 1—1 üres keretet, illetőleg sejtközfalat helyezünk úgy, hogy ezek ne essenek egymás fölé, vagy egymás mellé. A költőtér megtelése után — ha kedvező idő jár — a raj számára is megnyitjuk a mézürt.

Nagyon előnyös, ha a rajnak pár nap múlva egy keret lefödelezett mézes-lépet adunk; gyarapodása sokkal gyorsabb lesz. Némelyek a befogás alkalmával egy keret frissen bepetézett lépet is adnak a rajnak, ami az esetleges meganyátlanodás, vagy a raj netán való megszökése ellen biztos eljárás.

Esős időben, ha t. i. több napig nem járhatnak ki a méhek, okvetetlenül etessük híg mézzel a rajt, különben szünetel a fejlődése.

Kisérjük figyelemmel a rajt. Ha kevés dolgozós-lép építése után — mikor még a felső keretsor sincs talán kiépítve — herélépépítéshez kezd, vagy nagyon nehezen halad a munkában: ott hibás az anya, vagy elpusztult. Az árvaságot meganyásítással szüntessük meg. Ha ott van a öreg, hibás anya és a méhek mégis korán anyabölcsőt kezdenek, dobjuk ki a vén anyát, s másnap adjunk a népnek más anyát, vagy érett anyabölcsőt. Rajzás idején mind a kettő bőven kapható a telepen.

A másod- és harmadrajokkal kivonuló fölőseges anyákat 2—3 keretre való néppel helyezük anyanevelő (apró) kaptárokba tartalékul; az öreg anyák kicserélésére, vagy árva népek meganyásítására nagyon jók lesznek ezek.

Ilyen tartalékanyákkal, vagy anyabölcsőkkel múrajt is készíthetünk. Csöndes, meleg napon délelőtt 11 óra tájban, mikor jól hordanak a méhek, egy erős népességű kaptárból kiszedjük a kereteket a bakra, az anyát egy fiasításos és 1—2 mézesléppel visszahelyezzük a kaptárába, s a kiszedett keretek helyett üres dolgozós-lépeket, vagy sejtközfalas kereteket rakunk be és az ablakot, s ajtót betevén, kész a múra. A kiszedett lépeket méhfűvel bedörzsölt más üres kaptárba rakjuk a rajtuk levő méhekkal együtt. A berakás alkalmával méhfűvel bedörzsölt és jól bemézezett kalitkában termékeny anyát helyezünk a lépek közé, s 3 nap múlva már kibocsáthatjuk az anyát. Vagy ha anya nélkül raktuk volna át az új üres kaptárba a lépeket, este anyásító keretben adunk be termékeny anyát. Úgy is tehetünk, hogy amikor a lépeket az új kaptárba átraktuk, a mézürbe rostélyt fektetve, egy tartalékanyát népével együtt lépestől a mézürbe teszünk, s 3 nap múlva este a költőtérbe lebocsátjuk és a fönt volt keretet is lefoszthatjuk. Tartalékanya hiányában másnap egy érett anyabölcsőt adunk az új kaptárba átrakott népnek. Ha sem anyát, sem anyabölcsőt nem kapunk a nép dolgozós-petéből, meg lehet magának anyát nevelni, s kissé visszaesik a család.

Az üres kaptárba átrakott népet szűkebb helyre szereljük át az ablak mögött levő utolsó lépben vizet adunk nekij, mert más helyre állítván, kijáró népe jórészt mind visszamegy a régi, megszokott helyére, hol az anyakaptárt hagytuk.

Kasokkal is lehet múrajt készíteni. Egy üres kast belül bemézezzük, s bemézezett kalitkában anyát teszünk bele és a kast délelőtt 11 órakor egy erős népességű törzs helyére állítjuk, ezt meg távolabb viszszük. Harmadnapra kiszabadíthatjuk az anyát. Vagy: egy ládikát néhány léppel a kas tetején megnyitott nyílásra állítjuk. Az anya csakhamar fölmegy, mire a ládát az alatta levő kas helyére tesszük, a kast pedig máshova állítjuk, s kész a raj. A kis ládából aztán ugyanoda tett rendes kaptárba lakoljuk át a családot.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

Mézpörgetés.

Kezdő méhésztársaimra való tekintettel nem vélem fölöslegesnek, ha az alább írt közleményem számára a t. szerkesztőség-től helyet kérek.*)

Haszonnal, eredménynyel csak azok méhészkedhetnek, akik erős, népes családokat tartanak. A főhordás kezdetén a törzsek lehető legnépesebbek és egyenlően erősek legyenek, mit a havi emlékeztetőkben eddig ismertetett eljárásokkal nem is volt nehéz elérni. A virágok kelyheiben gazdagon fejlődő nektáriát *csak* a tömör, sűrű népességű családok képesek kellőleg kiaknázni. Különös gondot fordítsunk most arra, hogy a begyülő méz elraktározására mindig elegendő helyük legyen a családoknak. E gondoskodás nélkül a különben agyondolgozásig fáradhatatlan méhikék kénytelenek volnának tétlenül heverni, s ebből kiszámíthatatlan veszteség háramlanék a méhészre.

Amint a mézürbe helyezett lépek mézzel megteltek, s azok sejtjeinek viaszlemezecskékké váló befödését is megkezdték a méhek, 1-2 keret kivételével szedjük ki onnét a mézeslépeket, s a rajtuk ülő méheket a költőtér ablakának az alsó szélén, a küszöbdeszka eltávolításával támadt nyíláson át — a kaptár ajtajára illesztett söprőgaratba tartván a keretet — egy szál nedvesített tollal tereljük vissza a költőtérbe. A söprőgarat használatával egyfelől sem föl nem röpöhetnek, sem szerte nem oszolhatnak, s a földre sem hullhatnak a méhek, másfelől föl sem ingerlődnek annyira. Vízbe mártott tollal is éppen azért ajánlatosabb a méheket a lépekről lesöpreni, mert így kevésbé bősztjük föl szegényeket éppen akkor, mikor szerzett kincseiktől fosztjuk meg őket, s bi zony-bizony nem szívesen túrik azt. Ha ilyenkor mégis netalán fölzúdulnának a méhek, a pörmetezővel fűjjünk be a kasba egy kevés vizet, s azonnal lecsöndesülnek. A söprőgarat sarokra járó mellső falának fölhajtásával a kaptár becsukódván, alig 1-2 perc alatt ezzel a móddal is lecsöndesül a zajongó nép. A szúrástól féltő kezdőknek nagyon ajánlatos ezekkel a fogásokkal megismerkedniük. Ugyancsak a szúrások lehető elkerülése végett legtanácsosabb, ha a mézeslépeket a reggeli órákban szedjük el a kaptárokból.

*) A sok tudással és gazdag tapasztalatokkal ragyogtatott toll közhasznú munkásságát mindenkor halás köszönettel vesszük. — 7.

Az okszerű méhész forgótókéje a szép lépkészlet. Mihelyt kiszedte a méziür telt kereteit, a félretett üres tartaléklépekből — ha további hordásra van kilátás — azonnal rakja meg ismét a méziürt. A tartalékban volt lépeket — kivált, ha barnák, sötétek, melyekben már méhek keltek ki — pörmetezzük meg egy kissé langyos, vagy napon melegeedett eső-, patak-, avagy kútvízzel; így hamarabb és szívesebben munkába veszik azokat a méhek, mert hiszen vizet is kapnak, mire a fiasítás táplálékának az elkészítése végett nagy szükségük van.

A kiszedett mézeslépek zárt sejtjeit a lépfödelező-késsel nyisuk meg, s úgy illeszszük a pörgető motollájába a kereteket, hogy felső léczükön álljanak, tehát megfordított helyzetben legyenek, hogy a mézeslépek kissé fölfelé megnyujtott sejtjei lefelé irányuljanak, különben esetleg a pörgetőn kívül, a szabadba szóródnék belőlük a méz, mikor a gép hajtásban van. Világos lépet világossal, régibb, sötétebb színű lépet régibbel tegyünk lehetőleg egyszerre a pörgetőbe. Új, világos lépekkel nem szabad a gépet erősen hajtani, mert összetöredeznének a gyöngé lépek. Az öregebb, a sötétebb színű lépekkel bátrabban hajthatjuk a pörgetőt; ezek jobban megbirják a sebesebb forgatást. A kipörgetett lépeket a fönebb mondott módn pörmetezzük meg vízzel és rakjuk be a következő kaptár méziürébe azonnal, mihelyt onnét a mézzel telt kereteket kiszedjük. Igaz gyönyörűséggel láthatjuk aztán, minő lázas igyekezettel nyalogatják — szürcsölik össze a kincseiktől megfosztott méhek a kiürített lépek sejtfalain mégis ott maradt egy kis édességet; és ezzel mintegy kibékítjük őket, — *hiszen vizet is kaptak így!*

Pörgetés alkalmával a legszebb, s egészen fődött mézeslépekből minden méhtörzsre legalább kettőt számítva, tegyünk félre. Esetleg a betelelés alkalmával, vagy a jövő évi mézelés idejéig még ki tudja, hányszor lehet azokra szükség, amikor bizony-bizony megbecsülhetetlenek!

A pörgetőgép dobján alkalmazott nyílás (csap) alá tett edényre kössünk kétszeres túllt, vagy fátyolt, hogy az edénybe csurgó méz a legapróbb viaszmorzsaléktól és esetleg egyéb idegen anyagtól jól megszűrődjék. Pörgetés után pedig a gép alá tartott edénybe folyt mézet habozzuk le és csak azután töltögessük üvegekbe,

vagy más edényekbe. A mézesedényeket megtöltésük után ne kössük be, ne zárjuk le azonnal, hanem várjunk, míg a gondos szűrés daczára is a mézbe jutott apró viaszmorzsákat a méz fölveti. vagy amíg hab mutatkozik a méz színén, mit jól leföldrözve, csak azután kössük be, zárjuk le a mézesedényt.

Fa-, vagy rozsdásodó bádgedényben ne tartsunk mézet, mert könnyen megromolhat. Legalkalmasabb méztartók a mázos cserép-, s a horganyozott, vagy czinezett bádgedények, főleg pedig az üvegek. A mézzel telt üvegeket több rétegű pergamenpapirossal kössük be légmentesen; a bádgedények födele is zárjon szorosán. Az így edényezett és száraz, hűvös helyen tartott méz soha el nem romlik, s csinos edényezéssel jobban is értékesíthető.

A mézeslépek kipörgethetése végett leszelt viaszfödeleket akár tálczára, akár tálba törüljük le a födelezőkés pengéjéről; de legjobb, ha sűrű szitácskába takarítjuk le azt a késrő. A szita alá tegyünk egy szélesebb edényt, melybe a mézeslép leszelt viaszfödeleiről szépen leszűrődik a méz. A födelezőkés borotvaélességű legyen. Még így is az élére gyűrődik a vékonyka viaszfödél, s nehezebben megy a munka. Hogy ez ne történjék, néha-néha mártsuk vízbe a kést; így kevésbé tapad rá a viasz.

A pörgetés a méhestől távolabb eső olyan zárt helyen történjék, ahova a méz illatát hamar megérző méhek be ne juthassanak, különben csete-paté támadhat. Mézes lépet, bemézezett edényt, vagy eszközt a szabadban ne hagyjunk, mézet el ne csurgassunk!

Pörgetés után a bemézelt edényeket, a pörgetőt és minden eszközt mossunk meg gondosan; ez a víz a méhek itatására, vagy a minden más eczetnél fölségesebb mézeczet készítésére nagyon jól fölhasználható.

Gyergyódi ró.

Józsa Sándor.

Nemzetközi méhészeti kiállítás Bécsben.

(Folytatás.)

Egységesen — mint már említettem — egy nemzet sem csoportosult úgy, egy ország sem mutatta be méhészetét oly szépen áttekinthető rendszerben és módon, mint Magyarország. Meglehető: a rendezőség gondoskodásán múlt, hogy más országok és népek nem egymás mellé csoportosúlva, együvé gyülekezve tömörültek, hanem tarka összekeveredésben helyezkedtek el a kiállításon. Minden-

esetre nagy hiba volt — amiről ámbár panaszló szó egyáltalán nem esett — hogy az egyes nemzetek számára nem jelölték ki a helyeket, hanem kiki ott okkupált, ahol jobbnak vélte. Szemesnek állott a világ; s aki előbb érkezett, vagy életrevalóbb, fürgébb volt, szebb helyet foglalt le kiállítására számára. Ám ha az országok és népek együvé tartozóságuk szerint, egymás mellé sorakozva mutatkoztak volna is be, kiállításaik kicsinyessége a miénk mellett még inkább föltűnt volna. Meglehet: az elhelyezkedés rendszertelensége talán szándékos és éppen ezért volt célzatos. Így esett aztán, hogy még a házigazda, a kiállítást rendező Ausztria sem volt együtt, sőt nemhogy az egyes osztrák tartományok gyülekeztek volna legalább ilyen jellegük szerint együvé, hanem azoknak a méhészei is szerte oszlottak, elkeveredtek más államok kiállítói közé, s csupán a bécsi középponti méhészegyesület és a tiroli méhészek egyesülete mutatkozott be kiállításával egységesen. Más népek, egyéb államok és nemzetek kiállítói szerte oszladozva foglaltak helyet a kiállításon.

Fölötte érdekes, hogy Németország méhészete a múlt évi temesvári kiállításon hasonlíthatatlanul gazdagabban volt bemutatva, mint most Bécsben, hol alig-alig volt észrevehető.

Az meg még közelebbről érdekel bennünket, hogy Horvátországból csupán egy kiállító vett részt Bécsben, s mikor tárgyainak az elrendezésére helyet szemelt ki magának, a magyar osztálytól a legtávolabb eső helyen rakosgatta ki, horvát zászlókkal és jelvényekkel föltűnőbbé tett tárgyait: méhtermékeket és mézes készítményeket és hogy azok jobban keljenek, horvát népviseletbe öltöztetett leányával — fején »Hrvacska« (horvát nő) himzésű nemzeti sapkával — kinálgattatta csemegéit a látogatóknak. Szíves fogadásban részesült volna a magyar osztályban, hol készségesen adnak neki jó helyet; de nem: tüntető elkülönődés kell a »horvát« méhésztársnak. A horvát jelzést azért körmözöm meg, mert — és ez ám a legérdekesebb az egészben: a horvátságával hetvenkedő jó méhésztárs Baranyavármegye Németboly községéből Horvátországba csak pár év előtt áttelepedett tipikus sváb. Ámde, mikor a reá nézve még idegenebb kiállítók között szomorú elhagyatottságában látta, hogy mézeit figyelemre sem méltatják, csemegéire a látogatók fittyet sem hánynak, míg a magyar osztályban az egymás hátán tolongva hömpölygő látogatók ezerannyit is összevásároltak volna, mint amit a magyar méhészek kiállítottak: bezeg oda vágyott volna telepedni hozzánk a hrvacska leányával és horvátságával tüntető jó baranyai sváb; de késő volt a vezeklés, elfogyott a hely.

A kiállítási csarnok főbejáratától jobbra elrendezett magyar osztály szomszédságában levő mellécsarnokot a bécsi középponti

méhészegyesület és némely magánosok kiállítása foglalta el. Itt volt bemutatva — persze oly szerény, annyira kezdetleges és hiányos, olyan rendszertelen és alig-alig tanúságos kivitelben, hogy a mienkkel való összehasonlítására gondolni sem lehet — a bécsi méhészegyesület részéről fönntartott méhészeti iskola. Egyetlen szembeötlő dolog, amit e méhészeti iskola kiállított tárgyai közt láttunk, hogy a parasztkasban is alkalmaznak mülépet, melyben az egymástól megfelelő távolságokban behelyezett és a kas aljáig érő nagy müléplapokat sűrűn áttűzdelt pálczák fűzik össze és tartják. Éppen a pálczáknak kényszerűségből való sűrű alkalmazása miatt nem rajongok ezért a rendszerért.

Ebben a mellékcarnokban volt Gatter Ernőnek, a néhai jóhírű Gatter Károly fiának kincset érő gyönyörű méhészeti muzeuma. A régi fatönlktől kezdve a mai kaptárig mindaz, ami a méhészeti fejlődésével kapcsolatos, mint: méhesek modelljei, mézek kollekcziója, preparátumok, tudományos kísérleti dolgok, görösövezés, irodalom, mézelőnövények gyűjteménye, emléktárgyak, fényképek, sat. együtt volt ott, hogy a tanulni, s elmerengeni szerető lelket lefoglalja.

A magyar osztály túlsó oldalán levő mellékcarnokban — melyből a kiállítási iroda helyisége is nyílt — a bécsi méhészeti iskola a szalmakas fonását mutatta be; a pompás méhkasokat ugyesen készítgette az iskola erre alkalmazott munkása. Különlféle méhészeti eszközöket és kereskedelmi dolgokat kiállítók mellett főleg a mézestészták készítését és sütését produkálta még ebben a csarnokban egy, ezt nagyban úzó bécsi czég. A frissen sült meleg tésztákat ugyancsak fogyasztgatták a látogatók!

A főcsarnoknak a magyar osztálylval szemben levő felében csupa méhtermékek és főleg mézes készítmények voltak roppant tarkaságban kiállítva. Méz általában aránylag kevés került a kiállításra. Ami szép mézet a külföldiek, különösen a mézkereskedők bemutatnak, jobbára Magyarország méhészeitől való volt. A külföldi mézek általában sötétebb színűek, sőt csaknem egészen feketék voltak. Lépes mézből olyan inycsiklandozót, s ragyogóan fehéret, mint a magyar termelőké volt, a külföldiek között egyetlen kerettel sem láttunk.

Méztermelésben mienk tehát az elsőség; mézünk kitűnő minősége, fölséges zamata és tartóssága tekintetében is minden más méz fölött való.

Ámde a méz háztartási földolgozásában és értékesítésében roppantúl hátra vagyunk különösen Ausztria, Svájc és Németország mögött. E tekintetben sok becses intelmet és tanúságos dolgot láthattunk a bécsi kiállításon, melynek zömét nem a méz, hanem a mézproduktumok tették. Megszámlálhatatlanul sokféle

módu fölhasználását mutatták be ott a méznek, különösen rengeteg süteményekben és czukorkákban, melyeknek elárúsításából egy-egy kiállító százakat meg százakat vett be napról napra a látogatóktól. Már ez is azt bizonyítja, hogy a külföldön a jóval olcsóbb és hasonlíthatatlanul egészségesebb mézes készítmények és csemegék mennyire kapósak, kelendők. Hányan foglalkoznak ezzel és élnek ebből külföldön és hányan nálunk?! Bezzeg, az egyik kezünk újjain is megszámlálhatnók tán azokat, akik Budapesten kizárólag mézessüteményeket, vagy mézczukorkákat készítenek. Sem a mézet nem fogyasztjuk, sem a mézessüteményeket nem kedveljük, gyermekeinknek pedig azokkal az egészségre ártalmas ostoba gyártású édességekkel kedveskedünk; s a helyett, hogy megbecsülhetetlen mézünknek mindenféle alakban és fölhasználásában első helyet adjunk asztalunkon, sokszor olcsó áron elvesztesgetjük, vagy a külföldre küldjük, hogy az érte kapott pénzt ott készült, onnét behozott és az egészségre ártalmas czudarságokért dobjuk ki. Bezzeg megbecsüli mézünket a külföld! Ott van az, mint méz, vagy vele készült élelem és csemege a mindennapi életrendben. Tanuljunk már egyszer okos gazdálkodást mézünkkel is. Hiszen a hulladékát, a mosadékát is fölhasználhatjuk olyan fölséges eczet készítésére, aminőnél jobb, egészségesebb a koronás fők asztalaira sem juthat.

(Folytatása köv.)

Teleki.

Én is méhészkedem.

Bekobogtattam a télen egyik híres méhészünkhöz. Méhészkedni szeretnék! Nem tudom, hol kezdjem. Van ugyan egy pár kasom, nyaranta fogok is be rajokat, de alapjában véve mégsem szaporodnak; mézet még nem élveztem tőlük.

Kijelentésemet, hogy méhészkedni szeretnék, lelkesedéssel fogadta. »Igen — mondá — ez szép gondolat! Milyen régen óhajjuk körünkben az intelligens nőket látni; hisz' valójában női foglalkozás, sat. pedig tulajdonképpen a konyha művészi és vegyszeti ügyköréhez tartozik. Mindenben segítségére leszek n. asszonyom; útbaigazítom, szolgálok könyvekkel, méhesét berendezem. Mindez oly egyszerű dolog, csak tudni kell. Igen, csak tudni kell. De ne akarja mindenki újból fölfedezni a Columbus tojását, mert addig sok idő eltelik és sok tojas kárba vesz; hanem tanuljon a hosszas tapasztalatok nyomán megírt könyvekből; járjon el a kedves méhészesztékre, hol mindenki elmondja észleleteit, tapasztala-

* Ebben nem osztom teljesen tisztelt méhészünk véleményét; egy nőnek önállólag méhészkedni lehetetlen.

taít; de ha a távolság miatt ezt nem teheti, olcsó pénzen szerezze meg a »Méhészeti Közlöny«-t, melyben mindaz, amit ott megbeszélnek, letárgyalnak, kivonatban megvan.«

Igy gondoltam én is; elmentem a méhésztékre, hova oly szívesen hívják az érdeklődőket. Mint vendég kopogtattam be az ismeretlenség aggódo érzésével és mint egyesületi, sőt mint választmányi tag — nem, mint »királyné« hagytam el a helyiséget.

Köszönöm a magas jelzésű kitüntetést, érdemeket nem szerettem reá.

Méltatlankodva maradtam helyemen a méhészeti körgyűlésen. Mert ámbár mi, Éva leányai szeretjük a bókot, hízeldést, de zavarba ejt a túlkapás, nagyrebecsülés. Igy jártam én is.

A közgyűlés utolsó tárgya: a választmány kiegészítése volt. Hálásak akartak lenni érdeklődésemért, — de nem: inkább meghódítani akartak, s megválasztottak választmányi taggá, ami röviden ment, úgy egyhangú helybenhagyással; de ezzel sem elégedtek meg, királynénak kiáltottak ki.

Ejnye-ejnye, mennyit motoszkált ez az esemény a fejemben! Mindenképpen jólesőleg akartam megnyugtatni magamat.

Milyen sikoltozást csapunk, ha ruhánkra száll egy méh! Kezünket fölkapjuk és mégsem merjük elúzni onnan, míg végre a kicsike megszán és méltó lenézéssel zümmögve, tovaröppen. A méh fájdalmasan szúr a fulánkjával, s mi irtózva félünk tőle. Eddig terjed az ismeretünk; s'őt hiába ad mézet, nem szeretjük szegénykét.

Azt mondta egyik tanárom: »csak addig nem szeret valamit az ember, míg nem ismeri« és ez itt is betelik.

Asszonykám! Tanúld ismerni a kis méhet, társas életét, államrendszerét, munkásságát, szorgalmát, hisz' oly szépen írják azt le Ambrózy Béla báró, Grand Miklós, Sötér Kálmán, sat; s ha megismered és vele foglalkozol, a jó anyának, a szorgalmas háziasszonynak mintegy hu tükröként tarul előd a tönyitott kapár. Ott is szeretettel övezett középpontja a családi életnek a jó anya, ki nélkül árvái elszólednek, elpusztulnak. Gyűjt a méhike félire, még fölőselegest is, mint ahogyan te elrakosgatsz a zordon télre mindenből, mit nyaranta élveztél. Igen, hú tükre ő a gondos háziasszonynak, de nem a páváskodó modern asszonykának, ki minduntalan kiröpül otthonából, a télirevalót pedig megvéteti a piacon, hol még nem is penészes, tán még olcsóbbra is kerül, mert a vele járó cseléd nem lop belőle a házmesternének.

Ámde van még egy nagy gárda, kiket az otthon tölt be, s a házi rend fönntartása és foglalkozás a szórakozásuk, kik csak szabadidejükben keresik föl a szellemi élvezeteket. E nagy gárda te egyik tagja, asszonykám, tanúld megismerni a méheket, s ha

föl tudod fogni, meg tudod becsülni a jó Isten e parányi állatkáit, önmagadat becsülöd meg bennük. Nem fogsz többé félni tőlük, hanem sajnálsz szegénykét, ha valamelyik megszúr, hisz akkor egygyel kevesebb tér vissza otthonába. Később megszokod a szúrást, sőt egészségedre válik.

Es most, édes kis jó gazdasszony barátnóm, elfogadom mindnyájunk nevében a megválasztást, elismerés ez a csöndesen törekvőknek; s arra kérlek, szerezz méhet a kis kertedbe és selyemcsukor helyett adj mézet kedves gyermekeidnek.

Jól esik itt is, ott is olvasnom, hallanom, hányan voltak nemünkől, kik a méhészkedést, e nemes szórakozást háztartásuk keretébe úgy a múltban, mint a jelen időben oly szépen beleillesztették, de mégis még oly kevesen, hogy többnyire tudják, kik és hányan. És vannak boldogok, kiket a tapasztalt férj, vagy a kedves apa vezet lépésről-lépésre e kis állatkák gondozásában. De hányan vagyunk magunkra utalva, úgy férfiak, mint nők, kik tanulmányaink és sokszor keserű tapasztalatok árán lassan haladunk előre. Nekünk nagyon hasznos ekkor a méhésztársakkal való beszélgetés, szellemi érintkezés; gyöngyöt ér sokszor a csekélyke megjegyzés, apró jótanács és egy fáradhatatlan buzgó szaktanár előadása. Úgy sajnálom azokat, kik bármi keveset is érdeklődnek a méhészet iránt és mégsem voltak ott a téli kedves előadási estéken, a tavaszi tanulmányi kirándulásainkon, melyeket szíves tanárunk töltött be hasznos és alkalmoszerű oktatásaival.

Szorongva vártam a napot, melyen éppen az én kis telepeimen fognak az érdeklődők összegyűlni. Hálás vagyok a számosan megjelenteknek, kik felelhetetlenül kedvessé varázsolták azt a délutánt. Sok jóindulattal, sok szelíd irradt az oktatás tapasztalat-összefoglalásán sőt sőt emellett csak úgy szüvtem magamba a sok jószót, s úgy szerettem volna, hogy tapasztalatom lelkenében mind felelhetetlenül megismerjem, s hasznát vehessem valamennyinek. De gyarab vagyok; s hogy nem nevezni legyen a sok jótanács élvezete, elmegyek, ha Isten enged, továbbra is minden alkalommal a gyakorlati irányú összefüvésekre. Akik a kis méhek iránt érzett szeretetemet osztják, csatlakozzanak, jöjjenek, menjünk tanulni, tapasztalni: szívesen látja ott mindenki a másikat

Ilna,

Egyesületi közlemények.

I. A mi dolgaink.

Egyesületünk választmánya június 6-án, szombaton d. u. 5 órakor »Zsongó« méhészeti köztelkünkön rendes ülést tart, melyre az illetékes tagok szíves megjelenését tisztelettel kéri az elnökség.

Kéri továbbá köreink t. elnökségeit, hogy a körök tagjainak teljesen tájékoztató névsorát főtitkári hivatalunkhoz június 8. áig beküldeni szíveskedjenek.

Amennyiben pedig t. tagtársaink egyesületi jogaik és kötelességeik felől kellőleg tájékozva nem volnának, alapszabályaink némely pontját a következőkben ide iktatjuk:

14. §. Amennyiben az egyesület szaklapot, illetőleg szaklapot kat ad ki, azt úgy a tiszteletbeli, alapító, rendes, mint a köri és pártoló tagoknak is ingyen küldi, vagyis a tagok a szakközlönyt minden további megterhelés nélkül kapják. Amely rendes, köri, vagy pártoló tag azonban a januárius 1-től számítandó fél év alatt tagsági díját be nem küldi, a szakközlönyhöz nem tarthat igény-mindaddig, amig kötelezettségének nem tett eleget. Önként értendődik, hogy az elkésetten történt tagsági díjfizetés esetében csak annyiban fognak megküldetni az elmaradt példányok, amennyiben fölös számú példánnyal rendelkezünk.

16. §. A tiszteletbeli és alapító tagok jogai életük fogytáig, a rendes és köri tagoké pedig az alapszabályok 8. és 24. §.-aiban meghatározott ideig tartanak.

17. §. Az összes tagok az egyesület szaklapjait, méhészeti eszközeit az egyesület helyiségében tanulmányozhatják. Könyvek, folyóiratok és szaklapok a könyvtárból ki is adatnak, az 50. §-ban foglalt föltételek mellett.

20. §. Jogosítva van minden egyesületi tag az egyesületi méhtelepen a méhészetet és eszközeit tanulmányozni az egyesület valamelyik tisztviselője, vagy a méhész jelenlétében.

(E czélből intézkedett elnökségünk, hogy májustól—októberig minden vasárnap és csütörtök délután 3 órától rendes szakelőadások tartassanak a zsongói köztelkünkön; télszakán pedig egyesületünk belső helyiségében.)

24. §. A rendes tagok 5 éven át évenként 4 korona tagsági díjt kötelesek fizetni minden fölszólítás bevárása nélkül az egyesület pénztárába Kolozsvártt.

25. §. Amely tag az egyesületből való kilépését az öt év letelte előtt legalább három hónappal előbb az egyesület pénztárosánál Kolozsvártt, vagy a köri tag a kör elnökénél be nem jelentette, még további öt évre is tagnak tekintetik.

26. §. Amely tag évi díját egy év leforgása alatt be nem fizetné, törvényes úton szoríttatik fizetésre. Bepörölés esetére a Kolozsvár városi községi bíróság illetékessége köttetik ki.

Akik alapszabályt óhajtanak, azoknak készségesen küld titkári hivatalunk.

Tisztelettel kér tehát elnökségünk minden hozzánk csatlakozott t. tagtársat: ne küldözgessék vissza" csak úgy könnyedén Köz-

lönyünket, hanem sziveskedjenek az alapszabályokhoz tartani magukat és nem könnyű munkánkban azáltal is kegyeskedjenek bennünket segíteni.

Szentgyörgyi, főtitkár.

II. Fölvívás a Pozsonymegyei Méhészkör t. tagjaihoz.

Fölkérem az egyesületi tagokat: sziveskedjenek a folyó évré járó tagsági díjaikat czimemre minél előbb beküldeni. Az egyesületnek 1903. évi április 14.-én tartott közgyűléséből.

Schuberth István,

egyes. pénztáros, Pozsony, Duna-ú. 7.

Méhészeti előadások júniusban.

Az I. kerületben: 13.-án Erdőtelken, 14.-én Tornabódón, 15.-én Boczonádon, 16.-án Tarnamérán, 17.-én Viszneken, 18.-án Árokszálláson, 19.-én Jászberényben, 21.-én Felsőszentgyörgyön, 23.-án Szentlőrinczkátán, 24.-én Szentmártonkátán, 26.-án Nagykátán, 27.-én Tökölön, 29.-én Tetélenen.

A II. kerületben: 3.-án Lébényben, 4.-én Halasziban, 5.-én Feketeerdőn, 6.-án Kilitiben, 7.-én Bezenyében, 8.-án Rajkán, 9.-én Szentjánoson, 10.-én Bősárkányon, 21.-én Dunaadonyban, 22.-én Nagyperkátán, 23.-án Ráczalmáson, 24.-én Herczegfalván, 25.-én Jászszentmiklóson, 26.-án Sárosdon

A III. kerületben nem lesznek előadások; Vajtó János a gödöllői állami méhészeti gazdaságban tesz szorgalmat.

A IV. kerületben: 12.-én Szeklenczen, 13.-án Mithálkán, 14.-én Száldoboson, 15.-én Visken, 16.-án Bedőn, 17.-én Garaközön, 18.-án Máramaroszigeten, az állami tanítóképző-intézetnél, 19.-én Veresmarton, 20.-án Nagybocksón, 23.-án Nagyborzán, 24.-én Bánhorváton, 25.-én Bánfalván, 26.-án Tapolcsányban, 27.-én Dedesen, 28.-án Visnyón, 29.-én Szilváson, 30.-án Nekcsenyen.

Az V. kerületben: 8.-án Gyomán, 9.-én F.-Gyarmaton, 10.-én Szerepen, 11.-12.-én Püspökladányban, 13.-án Bárádon, 14.-én Sápon 15.-én Berettyóújfaluban, 16.-án Deveserben, 17.-én Monostorpályin, 18.-án Nagylétán, 19.-én Mikepéresen, 22.-én Nagykárolyban, 23.-án és 24.-én Sarmaságon, 25.-én Mezőberényben, 26.-án Bekescsátáron.

A VI. kerületben: 8.-án Balászfalván, a gör. kath. tanítóképző-intézetnél, 10.-én Nagyszébenben, a földművesiskolánál, 12.-én Alczinán, 13.-án Újgyházán, 15.-én Szentágotán, 16.-án Prépostfalván, 17.-én Szászhalmon, 18.-án Hégenben, 19.-én Apoldon, 20.-án Segesden, 21.-én Segesvárt, 22.-én Erzsébetvárosban, 23.-án Kiskapuson.

A VII. kerületben: 12.-én Válaszúton, 13.-án Désaknán, 15.-én és 16.-án Sósmezőn, 17.-én Kabolapatakán, 18.-án Szásznyiresen, 20.-án Tekében, 21.-22.-én Görgényzentimrén, az erdőéri szakiskolánál, 23.-án és 24.-én Szekesen.

Kovács Antal,

méhészeti felügyelő.

Tartalom: Juniusi emlékeztető. *Józsa Sándor.* — Rajzás. rajápolás. *Józsa Sándor.* — Mézporgetés. *Józsa Sándor.* — Nemzetközi méhészeti kiállítás Bécsben. *Teleki.* — En is méhészkedem. *Ilona.* — Egyesületi közlemények. I. A mi dolgaink. *Szentgyörgyi.* — II. Fölvívás a Pozsonymegyei Méhészkör t. tagjaihoz. *Schuberth István.* — Méhészeti előadások júniusban. *Kovács Antal.*

Apró hirdetések.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény
jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás- király-útea 4.) Ugyanő elvállal **minden-
mű bádogos munkát. Javításokat**
jutányos áron, pontosan teljesít. Ár-
jegyzéket kívánatra bérmentve küld.
(6—12.)

Műlepet saját tiszta méhviaszomból
legolesőbbau szállítok. **Szabó Balázs,**
méhesz, **Szatmáron.** (2.—3.)

Udvarhelyvár egye melyik mé-
hésze lenne hajlandó a méhek fés-
tölésére öt kütös csomagban **eredeti**
fataplót postán küldeni és műnő
áron bérmentve? **Pinker József,**
tanító. **Bégaszentgyörgyön.** (1—1.)

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok
hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzékemet kiki megszerezheti.
Aláírt czeg a többek között készit

zománczozott bádog mézpörgetőgépeket alsó, vagy fűső haj-
tással 2-8 keretre, 16 koronától kezdve, a legjobbnak ismert műőségben.
(Részletesebb leírás az árjegyzékben. Továbbá:

gőz-viasz- és mézolvasztókészü ékeket vascsavarral járó erős
sajtoló berendezéssel 22 koronáert. A készülék gyűnőlessajtólásra is na-
gyon alkalmas.

Ajfonsus-féle műlepeket teljesen tiszta méhviaszból készitök. Sza-
badalmazott és sokak nyilatkozata szerint a **legjobb műlep.** A belföldön
kizárólag nálam kapható, még pedig kíván, nagyságban **kgronként 4 kor.**
80 fill.-ert; 3 1/2 k r. 16 kor. 20 fill. Ismét elárúsitóknak árengedmény. A
műlep beragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz mellékitök.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádogsávokon függnök.
A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. **Darabja 6 kor. 60 fill.** Bővebbet az ár-
jegyzékben.

„**Universal**“ **etetőkészülék** híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal
való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható.
Továbbá: **fűstőkészülékek, arczvédök, méhészkészülya, fűdelező kések,**
**boronák, Gerstung- és Preusz-féle anyakalitsak, keretléczek, rajfogók, szó-
val minden méheszeti eszköz nagy válasz ékban.**

SIMMICH FR. első oszttr szilicizált kereskedelmi nébtelepe.
JAUERNIGBAN, Osztrák-Szi ézia.

Elsőrendű kitüntetések, Temesvártt és Teschenben 1902-ben **arany-
érmét nyert** 2.—12.

HOL kaphatók a legolesőbb **keretléczek** és négyes **Mayer-kaptárok ?**

PICZEK ALAJOS méhésznél, **Farkashidán,** u. p. **Keresztúr** (Pozsonyvármegye).
100 drb 1 méter hosszú **keretlécz,** 25 mm. szele-, 5—6 mm. vastag, 3 oldalán
gyalulva 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek orsz. mér. távolsági kapcsokkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen felszerelve, befestve, káldnál
béléltve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dűcz) pontosan készitve, teljesen felszerelve, befestve és kí-
vülről káldnál csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár Christ-féle, 3 háldikával 30 keretre, tetővel, fűtőkkel, 11/2 hüvelyk vastag
deszkából készitve, teljesen felszerelve 5 K. — Az árak Farkashidán énekítök. Elvállalok e szakba
vágó más asztalosmunkákat is a legolesőbb áron. 3.—12.

Kazai gyáripár Kolozsvártt, *Malom útca*
28 szám.

A legjobb minőségű

Parkett-ből,

*mely gözzel van ki-
főzve és kissáritva,
nagy készletet tartok
kicsiny és nagy alak*

*ban. E parkett nedves
lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra rakva,
kitűnő minőségénél fogva fölötte alkalmas. — Ezenkívül
raktáron tartok legjobb minőségű különböző **kissáritott**
anyagokat, melyekből a legsebb kivételben készítek
templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.*

Továbbá: ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket.

*Építkezéskor minden a szakmába vágó műszaki, kapukat, szoba-butó-
rokat, boltberendezéseket, portalékat tartás anyagból a leg-
és legsebb kivételben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos
és részletes fölvilágosítással szolgálak*

8-12

B. BAK LAJOS, műasztalos.

Kaptárok. 0-sz. Méretű egyes 6 kor., kettős 11 kor., hármas
16 kor., négyes 21 kor., ötös 26 kor., hatos 30 kor.
Mayer-dücz állvánnyal tetővel 6 családra 18 kor., 8 családra való dücz
ország méret szerint, állvánnyal, tetővel 54 kor. Liebner-méret szerint
ugyanézen az áron.

100 db keretnek való lécz 90 cm. hosszú, 5 mm. vastag 2 kor. —
100 db 130 cm. hosszú 2 kor. 40 fill. — 100 db 130 cm. hosszú 2 k. 60 fill.

A fent elősorolt kaptárok mind kettős falúak, elől zsaluzva, a két
oldalón simán deszkával burkolva, az oldalaközök polyvával kitömve, 30
félkerettel, ablakokkal (üveg nélkül), röpdődeszkával, tolókéval, s 10 cm.
szélességű és 25 cm. hosszú anyarácsosal felszerelve. Az ablakot kívánatra be-
üvegezem, vagy rostaszóvettel bevonom, melyért külön 40 fillér fizetendő.
A szállítás költségét a megrendelő fizeti. **Meg rem felelőért a pénzt visz-
szaadom.** A szállítás a pénz előleges beküldésére, vagy utánvétellel törté-
nik. Előre beküldésné: fuvarlevélre 22 fillér csatolandó az összeghez. **VIDA**
LÁSZLÓ, méhészt **KARCZAGON** (Jász-Nagykun-Szolnokvármegye) 3-6.

— 1903. évi árjegyzéket kívánatra ingyen küld —

5-6

BÁRÓ ROTH SCHÜTZ
az osztr.-magy. birodalomban legrégibb
kereskedelmi méhtelege
WEIXELBURGBAN (Krajna).

Szállit keretes kaptárokat és parasztkasokat, valamint méhcsaládokat, továbbá zománczozott mézporgető gépeket és mindenféle eszközt a legolcsóbb áron.

CSINTALAN GYULA orgona-, zongora- és harmonium-készítő
KOLOZSVÁRT. Lakása : Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyiség
Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátfal az udvaron

Elvállalok orgona készitést, minden nagyságban, minden kivitelben és stylben, továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jótállás mellett.
Elvállalok hármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidde átalakítását, bőrzését és hangolását.
Készíték oltárokat, szószéket és szószék fölébe való koronát, nemkülömben egész templomi berendezéseket is.
Elvállalok iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben, mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal válaszolok.
Miert továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egyházak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:
6-12.

CSINTALAN GYULA.

LEBOVITS és JANOVITZ cég
legolcsóbb forrás divatos kivitelű **kész férfi- és gyermekruha** vásárlásra, valamint saját szabászati termékekben eszközlendő **mértékutáni megrendelésekre.** (4-6.)
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-útcza 26. sz.

LUCIO PAGLIA nagy kereskedelmi méhfelege **CASTEL SAN-PIETRO** (Emilia, Italia.)
Minden külföldi és nemzetközi kiállításon kitüntetést, az olasz király ő felsége részéről a legmagasabb dicséret elismerést nyert. — 33 évi gyakorlat. — Megrendelőinek száma évről-évre növekedik.
Legtisztabb olasz fajú anyák, továbbá $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ kgr. súlyú rajok szétküldése üres lépekkel, mézzel, viaszszal. A megrendelések leggyorsabb és legpontosabb eszközlése. Az anyák **tiszta fajnevelésére** különös gonddal **csakis erős törzseket** használok, **s állandó felügyeiletem és vezetésem a faj kiválóságára és szépségére** nézve, sat. a legjobb **biztosíték.**
Egy postacsomag mülépet (a viasz tisztaságáért szavatolok) 5 kgr. súlyban (a csomagoló ládika is beleértve), Rietsche-féle présen készítve és a német általános méret szerint való nagyságban portomentesen csak 19 frankért küldök. 3-4.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-útcza 10. sz.